

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ „EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR“ ÉS A „SÁROSMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET“ KÖZLÖNYE.

<p>Szerkesztői iroda: Megyeház. Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.</p> <p>Kiadóhivatal: Az EPERJESI NÉPBANK helyiségeiben, fűtve 2 ik sz. a.</p>	<p>Megjelen: minden vasárnap.</p> <p>Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:</p> <p>Egy évre 5 ft — kr. Félévre 2 „ 50 „ Negyedévre 1 „ 25 „</p>	<p>Hirdetési díj: háromhásos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.</p> <p>Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 krajczár. Nyiltér minden sor 10 kr.</p>
---	--	---

Villamos világítás és vízvezeték.

A ki figyelemmel kísérte városunk képviselőtestületének kivált ama közgyűléseit, melyekben az évi költségvetések tárgyalhattak, az mindannyiszor hallhatta, mennyi kifogás irányult a városi utcavilágítás hiányos volta ellen. A panaszoknak egész áradata özönlött el a tanácsközmányokat, valahányszor a világítás kérdése csak mellesleg is szóba hozott. Meghagyást kapott ez, utasítást amaz, hogy a lámpagyújtás körül úgy járjon el, vagy amugy; denique a facit az maradt, hogy a petroleumvilágítás csak akkor tűnt fel némileg kielégítőnek, ha a „kalendárium“ is megtette a magáét. (A világosság barátjainak kedvencz szövege)

Lehet, hogy a világítás kezelése is hozzájárult ahhoz, hogy az utig emlegetett hiányok annyira érezhetőkké váltak; de elfogulatlanul itélve be kell vallanunk, hogy a petroleumvilágítás ma már meghaladott álláspontot képez, mert tény az, hogy az utcavilágítás eme módja a legmondosabb kezelés mellett sem felelhet meg a korszerű igényeknek, valamint hogy bátran állíthatjuk azt is, miként a petroleumvilágítástól a legjobb esetben sem várható oly eredményeket, melyek az arra fordított költségekkel s az illető közegeknek ez ügy körüli ténykedésével arányban állanak. Tekintve tehát, hogy a petroleumlámpák szaporítása esetében is szükségkép fennmaradna ama régóta táplált közóhaj, hogy legyen világosság! A városi tanács saját kezdeményezése folytán érintkezésbe hozta magát a budapesti Ganz és társai-féle ismert céggel, mely a bécsi villamos kiállítás alkalmával electrotechnikai készülékeivel a közfigyelmet vonta magára s kérdést intézett hozzá az iránt, hogy minő módosítások mellett volna városunkban a villamos világítás meghonosítható. A gyár a vele közölt térrajzok figyelembevételével azt felelte, hogy a város világítása

mintegy 16 ily lámpa által történhetnék, melyek mindegyike 600 normál-gyertya fényét szolgáltatná. Ha azt vesszük tekintetbe, hogy városunkban jelenleg mintegy 100 petroleumlámpa létezik, melyeknek mindegyike körülbelül 3 normál-gyertya fényét adja: akkor előtűnik áll a jelenlegi és a jövődi világítás közti különbség, a mi a fényt illeti. Más előnye az elektrikus világításnak az, hogy az összes lámpák a vasutól kezdve végig mintegy varázsütésre egyszerre kezdenek fényt árasztani, holott jelenleg az összes lámpák meggyújtása természetszerűleg másfél órába is kerül s akkor is igen gyakran megéssik, hogy a láng abg kezd pislogni, midőn egy hirtelen szélroham azonnal eloltja. Figyelembe veendő továbbá a sokféle elágazó ellenőrzés nehézségei.

A mi a dolog pénzügyi oldalát illeti, a Ganz-féle gyár a 16 ily lámpából álló villamos világítás berendezésének költségeit approximativ mintegy 12—14000 frtra teszi, de ezen költséghez hozzászámítandók még a motorként szolgáló vízmozgató felhasználatára szükséges hajtókészülék (urbine) költségei, melyek egyelőre csak annyiban vannak meghatározva, mennyiben az említett gyár 60 lóerőre számított, ily hajtókészülék haterzer s néhány fitér kész szállítani, megjegyzendő lévén, hogy e 60 lóerő a színház, nagy táncsterem, kaszinó s más helyiségek világításának ellátására is teljesen elegendő.

Ezzel szemben a jelenlegi világítás, a fennálló, de nem sokára lejárt szerződés szerint évi 2000 frtnyi költséget vesz igénybe. Valamint azonban a petroleumvilágítás előbbi években már 3000 frtnál is többre került, úgy bizonyos az, hogy az utcavilágítás egy új árlejtés esetében szintén nem igen fog 2000 frton elvállaltatni, mert időközben behozárt a kőolaj-ár, azonkívül pedig a romániai petroleumforrásoknak közlebb észlelt apadása, ár-emelkedése is nyújt kilátást. Ezekből az következik, hogy ha a villamos világítás költségei annuitások mellett lesznek törleszhetőek, az új világítás, vagy éppen semmi, vagy aránylag csekély aldozatokkal fog járni. A színház, kaszinó, nagyterem

stb. a világítás költségeihez aránylag természetesen hozzá fognak járulni s már elejétől fogva azon eszme fogadtatott el, hogy a motor akként rendeztessek be, hogy lehetővé tegye, miszerint a villamos világítás idővel magánhelyiségekbe is bevezethető legyen.

Alkalmunk volt a villamos világítást a nagysárosi műmalomban láthatni, hol az egész nagy telep (udvar, malomhelyiségek, irodák, raktárak, tisztviselők lakai, műhelyek stb.) villamosan világítatik s meggyőződünk arról, hogy ez a legcélszerűbb s legkevésbé tűzveszélyes világítás, mely csakhamar általánosan fog hódítani.

A városi közgyűlés a tanács kezdeményezését helyeselve, ez ügyben egy állandó bizottságot küldött ki, mely maga részéről a Ganz-féle gyárat felkérte, hogy küldje ki egyik szakértőjét az ügynek a helyszínen való tanulmányozása végett. A gyár e kívánságnak megfelelően, a kiküldött mérnök a szükségesek iránt tájékozódva visszament Budapestre, honnan a részletes tervek s költségvetéseket elküldendi.

A világítás javítása mellett közönségünknek egy másik főhaját a vízvezeték létesítése képezi. S a villamvilágítás behozatalának eszméje incidensül szolgált arra is, hogy a Wein-féle ismert terv konkrét alakban lépjen előtérbe, mint valaha. Ugyanis Bielek ur, a nagysárosi műmalom kitűnő igazgatója, ki egyszersmind tagja a városi képviselőtestületnek, az ügynek érett megfontolása után azt indítványozta, hogy a felállítandó turbine akként alkottassék meg, hogy a Wein eszméje szerint létesítendő vízvezeték motorául is szolgáljon.

Ily módon nem volna szükség a Wein által a gát fölött tervezett emelő gőzgépre, mely a vízvezeték létesítésének főnehézségét képezte.

A Ganz-gyár szakértője oda nyilatkozott, hogy a két ezel ilyen egyesítése lehetséges s így a bizottság Bielek ur indítványát egyhangulag elfogadva, felkérte a Ganz-gyárat, hogy a világítás tervét Wein fővárosi vízvezeteki igazgatóval egyetértőleg a vízvezeték tervével kombinálva, ily arányban készítse az előirányzatokat.

TÁRCZA.

A magyarság nyomai Sárosmegyében.

Irta: Hörk J. coll. tanár.
(Befejező közlemény.)

A mint multkor említettem volt, azon általános okokon kívül, melyeket Grünwald Béla a maga kitűnő politikai tanulmányában, a „Felvidék“ben felemlített, különösen Sárosmegyében ható okai a lakosság eltótosodásának voltak: a huszsziták bevándorlása, a szomszédországbeli tótság betöltése: — tehát a bevándorlások és a megyei őslakosságunk a háborús idők, a sok nemzeti zivatar közben való elpusztulását betetőző — elvándorlások és végül a különösen itt nálunk, Sárosban, feltűnően jelentkező magyar „nem bánom.“

Bevándorlásoktól, tótok bevándorlásától újabb időben nem volt ok tartani s nincs is miért tartani és ha az újabbban be is következett volna, a bajt már nagyobbá nem tehetné volna, mert hiszen már eltótosodott volt az egész megye. — De még az elvándorlástól tarthatunk. — Nem ugyan sárosi népünknek Amerikába való kivándorlásától, mert én azt ellenkezőleg e tekintetben még szerencsésnek tartom, mivel a nép ez úton azt tanítja, hogy ha valamely országban igazán boldogulni akar, kénytelen annak nyelvét megtanulni s megszokja azt a gondolatot, hogy nemcsak az ő nyelvében van az üdvösség záloga, sőt be fogja lassanként látni azt is, hogy okvetlenül többet is kell annak tudnia, és így, ha megtanulja Amerikában azt, hogy az ő jól leforgott érdeke kívánja azt tőle, hogy vagy az angol, vagy más világnyelvet is megtanulja még; meg fogja tanulni visszajövet azt is, hogy a magyar világ megköveteli, megkivánja tőle, hogy érdekeit szolgálhassa, azt is, hogy a magyar nyelvet megtanulja. — Az analogia legalább ezen következtetésre jogosít.

De azon elvándorlás, a melynek a magyarosítás szempontjából káros következményei lehetnek, az a magyar — s különösen nemesi — osztálynak a falukból való eltávozása, akár hogy a megyei központban lakják, akár hogy másutt vásároljon birtokot, akár pedig — amitől hála Istennek újabb legalább itt Sárosban még sem kell oly nagyon tartanunk, — hogy birtokvesztetten tovább vonuljon s új földesuraknak engedje át ősei salkát. Egyenesen kimondva, én a magyarság érdekében, — a mi a magyarságnak egyedüli ereje volt e megyében a legújabb időkig mindenkor, — egy vagyonos, magyar szellemű, magyar nyelvű, erős közeposztályt, birtokos nemes osztályt kívánok. És ezt senki se tartsa elfogultságnak részemről, — ámbár megvallom, hogy én a magyar nemesi osztályról — történetileg dokumentált ére nyeiért — mindenkor sokat tartottam, de lelje magyarságát e dolognak abban, miszerint én saját tapasztalásomból tudom, mint egy vegyes újú megyének szülője, mily óriási nagy szolgálatot tehet egy magyar nemesi udvar a nép megmagyarosításában, midőn az urfiak kedveért a gyermekek, magok az urak kedveért, csakhogy azokkal közvetlenül érintkezhessenek, a megnöttek, sőt a magyar eselődés kedveért a tót eselődés is megtanul magyartul.

Sokáig szokásban volt a kereskedőlet és az izraelitákat vádolni azzal, hogy nem magyarosodnak. Ez azonban — hála Istennek — csak volt. Ez már elavult szokás. Kereskedőknek méltán megérdemlik a hazafiság szempontjából is a dícséretet. Mert hiszen mit látunk? Könyveik, üzleteik, levelezésük — magyar. Érzületök, az régebben sem jött kifogás alá. — És izraelitáink? Én a magyar zsidókról beszélek. Vajjon érheti-e ezeket vád? Ismerek feles számmal magyar birtokos izraelitákat, a kik kün a tót falun is magyar házat tartanak. Említsek Sárosból is példákat? Bizony nem akadnék meg! Hogy az idegen országokból bejövő vagy bejárt zsidók nem magyarosodnak, az áll; de én azt hiszem, ha ezek magyar honpolgárok lesznek, ezek is magyar emberekké

válnak. A nemzetalkotó munka tehát itt is foly s mi csak azt kívánhatjuk, hogy a megindult munka meg ne akadjon s nekik csak azt kívánhatjuk, hogy tovább is csak: előre! S a közigazgatás? Az állami, megyei, sőt községi adminisztráció? Ez pompásan megfelel e tekintetbeni hivatásának is. Valódi apostola a magyarságnak!

S a közszelem? A műveltség? Mindenütt magyarosodást kíván. Mindenütt azt kívánja, hogy magyar szelleművé tétessék. Hiszen már a műveltségnek lényeges vonásává lett a magyarság. A ki művelt akar lenni, művelt magyarnak kell lennie! — És ez a magyarosodás szempontjából egyike a legnagyobb áldásoknak, előnyöknek! Ez van hivatva esodákat művelni!

De miért emlitem én ezt itt mind? Azért talán, hogy hirdessem, miszerint már elértük a — révet? — Nem! — Csak hogy konstataljam, hogy az eltótosodásnak harmadik faktora, tényezője — a „nem bánom“ is megszűnt, még pedig a miről itt szó van, megszűnt Sárosmegyében. — Így tehát azon az úton vagyunk, hogy a bajt, úgy a mint keletkezett, további hatásában lehetetlené tegyük, sőt orvosoljuk, mert hiszen az orvoslás egyik lényeges eleme az, ha a kór terjedését meggátoljuk. — Felig sikerült már az olyankor!

Az árt, a kórt tehát megállítottuk! De már ezen is túl vagyunk! Az erővisszaszerzés útján is jót haladtunk már! Bizonyítják a fentebb elmondottakon kívül más ürendetes jelenségek is. Igen! És ha valaki azt a kérdést vetné fel: vajjon tudnánk-e mi olyan jeleket, tényeket felmutatni, melyek a magyarságnak (tt értsd: a magyarosodásnak) nyomai volnának a jelenben Sárosban: nem kellene piúlnunk!

Igen, a magyarságnak nyomai, jelei a jelenben Sárosmegyében már — hála Istennek — számok! Hogy az elsővel kezdjük — mivel ecclesia praec-dist — az egyház kiválóan a városokban s a vidéken is helyenként dolgozik. Az eperjesi r. kath. egyház régi német káplánja helyét magyar káplánna töltötte be s a német beszédeket (egészen) magyal

Fenntartjuk magunknak, hogy e tervet más alkalommal részletesen és számadatokkal megvilágítsuk. Annyit azonban már most is állíthatunk, hogy ha e kombinált terv létesítése sikerül, kétségtelen, hogy városunk oly művet alkot, mely a már megtett lépést Eperjes évkönyveibe örökké emlékeztetessé teszi a jövő generációkat hála fogja kötelezni a műalkotójai a mostani nemzedék iránt.

Fővárosi levél.

(Verhovay, Heil Fausztin. — Irói jog és pálinka. — Ötvös-műkiállítás. — Észér vagy csók — Zalogház. — Budai színházak. — Feleki és Csóka. — A színtársulatok. — Kaposváyi Mór — Képzőművészet. — Egy megadott és egy elmaradt pof. — Kossuth és a „pénz-pletyka“. — Teleki Sándor. — Kossuth iratainak egy ismeretlen fejezete.)

Budapest, március 12.

Ha Verhovay minden 2—3 hétben ki nem nyilatkoztatna a „Függetlenség“-ben egy-egy embert mindig „gaz rágalmozó“-nak, mint most Heil Fausztin alügyészszel tette, úgy valóságos „holt évad“-ot élünk.

A „tisztelt ház“ most még mélyebben alszik mint rendesen szokott. A héten az irói tulajdonjog és a szeszadó törvényei voltak a szövegben s a honatyák határozottan több érdeklődést mutattak a szesz mint az irás iránt. Hja! kevés a — spirítusz!

Beszélték sokat össze-vissza a kis üstökről és nagy üstökről, mi közben jól megezbálták egymás üstökét.

Hanem én csak azt tartom, hogy a szesz italokra s azoknak készítésére minél nagyobb adót kellene vetni. Mert hát tessék csak kutatni a még most is napirenden levő anarchista mozgalom zugait. Az anarchisták felét a pálinka szüli — no a másik felét meg az — éhség.

Ha egy éhes ember pl. meglátja az ötvös-műkiállításban a gazdag embernek mérhetlen kinézetét, bizony igen könnyen felesap anarchistának, vagy régi magyar szóval nevezve „földosztó“-nak.

A kiállítás sokan látogatják s különösen esténként oly gyönyörű hölgy-közönség jár oda, hogy ha egyszer úgy véletlenségből a villany-lámpák ki tüllénének aludni s valaki kiadná a jelszót „szabad rablás!“ bizony nem tudná az ember, hogy ékszer t raboljon-e, vagy — esőket?

A napokban találkozom a „Magy. kir. zalogház“ igazgatójával — tán mondanom is felesleges, hogy régi jó ismerősöm.

Látta már az ötvös-műkiállítást? kérdém tőle.

— Nem láttam, feleli.

— Lehetetlen! Hát önt nem érdeklik már az ékszerek? gyönyörű darabokat láthat ott.

A „Magy. kir. zalogház“ igazgatója elmosolyodik:

— Oh kérem, látta már az ok leg-többjéts bizonyára még a többit is látni fogom.

Kukkantsunk be egy kissé a színpalak közé. Most a budai színházak vanuak napirenden. Feleki Miklós a budai arenát a nyárra átengedte Csóka Sándor ismert vidéki színigazgatónak.

rokkal pótolta, az eperjesi ev. német-magyar egyház f. é. március 9-iki határozata folytán ezentúl kétszer annyi magyar beszédet tartat, mint eddigé. — Bártfa, Szeben ev. egyházi, melyekben azelőtt sohasem tartott magyar prédikáció, behozták azokat stb. és a kit, illetve kiket legelől kell vala említenem, a gör. kath. püspök, vajjon nem valódi apostola-e a magyarságnak, a magyar közművelődésnek a maga körében? Ki ne ismerne egy dr. Tóth Miklós e tekintetbeni halhatatlan érdemeit s ki ne tudná, hogy ez elköltözött nagy férfúnak méltó utóda dr. Vályi János ó mltsága a mostani püspök, a ki a nagy hivatás betöltéséhez nemcsak képzettségét, de lelkesedést is hozott, hatalmasan halad előre e dicső feladat megoldásában! — Nem hozunk fel több példát, mert még hízogónek tartanának e kezdetleges törekvéssel szemben.

Vajjon az adminisztráció legszelebb értelmében nem méltán megérdemli-e a neki az imént tulajdonított dicséretet, hogy valóságos apostola a magyarságnak?

És az iskolák? Nem mind megfelelnek-e (legalább igyekeznek megfelelni) e tekintetbeni hivatásuknak és az országos törvény folytán egyúttal köteleességüknek is? — Nincs feleket, mely e tekintetben nemes buzgalmat ne igyekeznek kifejteni s valóban lelke örül az embernek, ha ezen szép versenyt látja!

És a nemesség hivatása magaslatán áll! — És mindehhez járul még a „magyarságot Sáros megyében terjesztő egyesület“ méltán ország-szerete dicséretet aratott működése!

Ki ne látna a magyarság nyomait, jeleit Sárosban a jelenben?

Örülünk, — de ne bizakodjunk el s főleg ne feledjük, hogy ezen eddigéle elért siker még csak a kezdet eleje — és ezt is úgy értük el, hogy mindnyájan együtt dolgoztunk.

Hogy ez úgy van, hogy a magyarság terjesztésének első sikere s különösen ott tűnik fel, a hol minden társadalmi tényező együtt hat a cél elérésében, azt bizonyítja azon tény,

Feleki és Csóka szerződéséről most az a szójatek járja a színpalak között: „vajjon melyik csóka vajja ki a másik szemét.“

A budai várszínházban a színész iskola növendékei tartottak a héten előadást. Az ilyen előadásokon rendszeren óriási szokott a tap: lenni, hanem minden előadás után meg kell repara: laltatni a színpalakokat.

Ejnye majd elfeledkeztem Kaposváyi Mór urról. Nem tetszik ismerni Kaposváyi Mór urat? Valóban én sem ismerem. A napokban a „t. ház“ folyosóján sétálok Tóth Béla barátommal, épen azt az örvedetes hírt közölve, hogy ez őszre egy új kötetet boesát világgá az Athenaeum szárnyain. mikor jön a „Pesti Napló“ R-lléje az irói karzatról.

— Miről beszélnek oda benn? kérdém tőle.

— Kaposváyi Mórról!

— Mi ez?

— Egy országgyűlési képviselő, a kiről most sült ki, hogy fogarasi ügyész, magyarára Belle.

— Vagy talán inkább egy fogarasi ügyész, — vág közbe Tóth Béla — a kiről most sült ki, hogy képviselő!

A héten volt a képzőművészeti társulat közgyűlése. Ipolyi Arnold szépelnöki beszédet tartott. Mikor vége volt az ülésnek, egy henczegő uri ember elkezd kritizálni a beszédet.

— Képek, kép-k! — képzőművészet, képzőművészet! fele nagy é püség!

Erre a szójatszót urat felképelték.

Minekutána pedig a héten nagyon kevés dolog történt, megírok egyet, mely megtörténhetett — volna.

A „Budapesti Hírlap“-ban egy nyílttéri közlemény jelent meg a napokban, mely azzal vádolta Sporz on orsz. képviselőt, hogy egy társaságban Kossuthot a szabadságharc pénzének hűtlen kezelésével merete volna gyansítani.

A szabadságharc egyik kitűnő bajnoka gróf Teleki Sándor ezredes (a kedvelt író) ekkor épen a főváros-ban időzött. A „Nemzeti szálló“ egyik első emeleti szobájában közvénytől, de még inkább az orvosoktól gyötörtetve vánkosok között hevert, midőn kedvezet lapját a „Budapesti Hírlap“-ot hozza be a pincér.

Alig olvasta el az illető nyílttéri közlemény, hirtelen felugrott a „kores ifjú“ a diványról s feledve közvényét rohant a képviselőházba, hogy megleleztesse azt a képviselőt.

A folyosón azonban szerencsére találkozik Csukássi Józseffel a „Budapesti Hírlap“ szerkesztőjével s ez felmutatja Sporzon nyilatkozatát, hogy az a nyílttéri közlemény — rágalom. Mire aztán az oroszlan lecsillapodva tért vissza — vánkosai közé.

Hanem annak az affairenek mégis volt látható eredménye. Ez szolgáltatott ugyanis alkalmat arra, hogy Helfy Ignác most közé tette a lapokban — Kossuth tavirati megkérdése után — a Kossuth iratainak azt az eddig ismeretlen részét, mely az u. n. „pénz-pletykára“ vonatkozik.

P—t K—n.

miszerint különösen ott szembeötöl ezen munkának eredménye, a hol ezen tényezők az életviszonyok s a körülmények kedvező alakulása folytán mind együtt hatnak. Ilyen helyek főleg a mi megyei életünk gőcpontjai: a szab. kir. városok s nevezetesen a megye székhelye: Eperjes. — Én, ki tanulmányaim bevégeztével, 1868 ban hagytam el Eperjest, — még akkor bizony kevésé magyar várost, — midőn 1876 ban újra megfordultam Eperjesen, elesodá koztam Eperjesnek e tekintetbeni óriási előhaladásán. — S mi ennek magyarázata? Az, hogy itt az állami, a megyei, a városi (köz-ségi) egyházi, iskolai és társadalmi faktorok mind együtt működtek — a cél elérésén. Ugyanezen tapasztalást tehetik a többi szab. kir. városok megfigyelői is. Hasonló körülmények között, hasonló alakulást fognak találni.

Hogy tehát már történt a magyarosodás, a magyarsítás érdekében valami, az tény s, hogy ez kezdetnek igen szép eredmény, az is áll. És ennek méltán, szívből örülhetünk, mert biz az, a mi történt, örvedetes dolog.

Dimidium facti, qui bene coepit habet.“ De midőn ezen régi igazság rajtunk való teljesülésének örülünk, ne feledjük el sohasem, hogy mit mond az, hogy csak „dimidium“ — és hogy egy régi példabeszéd és pedig igaz példabeszéd azt mondja, miszerint:

Qui vult optatum cursu contingere metam... Multa tulit fecitque — — — — —

És ki ez a „qui“? — Ez iránt ninesenek tájékozva sokan. — Sokan azt hiszik, hogy csak az egyház, mások, hogy csak az iskola, mások, hogy csak a „hivatalok“, legtöbben hogy csak a „magyarságot Sáros megyében terjesztő egyesület.“ — Vannak olyanok is, kik azt hiszik, hogy csak az egyes élethivatások, sőt talán csak az egyes felekezetek stb. stb. — Nem, ez a „qui“ mi mindnyájan vagyunk! Senki se érezze magát feloldva e szent kötelesség, e szent feladat megoldásának kötelessége alól!

És azért folytassa a római s görög katolikus, és protestáns hazafias papság szent munkáját e

A kiegyenlített számla.

— Irta Pálma y Ilka. —

A világ legaldottabb természetü népe kétségte: lenül a karddosnok. Legtöbnyire szük körülmények között élnek, de azért a színház falain belül még sohasem látta őket senki roskedvűeknek s talán a magánéletben is ritkán.

Fiatalok még, előtök egy egész élet, tele dicsőséggel és a legszebb reményekkel.

Ha a színházi társalkodó teremben vagy valamelyik nagyobb öltözőben összegyűlnek, ott van csak a pezsgő élet, az igazi jókedv. Dalolnak, c: eseregnek, tánczolnak, nevetgölnek és pajkoskodnak. Mindig hajlandók a jó tréfa elkövetésére és ha esetleg őket tréfálja meg valaki, azért sem haragsznak meg, sőt maguk is nevetnek azon.

A titoktartás nem erényük ugyan, de nem rozakaratból fecsegnek. Határozottan elmondhatni, hogy csaknem kivétel nélkül jószívűek, mely érzéssel bírnak és ha közülök egyet is megbítanak, azért valamennyien felzúdúnak, mint a megbolygatott méhraj s készek mindannyian bosszút állani a méltatlan bántalomért. Összetartók és készségesen segítik ki egymást apró bajaikkban.

Ilatos apró leveleket gyakran kapnak, s ezeket úgy osztályozzák, hogy: „érdekes“, „nem érdekes“ és „kedves“. Nem érdekes levelek azok, a melyek „többé nem titkolható“ szenved-lyről, „emésztő szerelemlről“, virágról és boldogságról, verőfényről és örök tavaszról, vagy mis balgasá: gokról szólnak. Érdekesek, a melyekben valami hallatlan ostobaság nyer kifejezést, vagy a melyek szellemesen írvák. Kedvesek, a melyek O tőle jönnek.

A nem érdekesek sorsa rendszerint az, hogy a ki kapta, néha nem is olvassa végig, hanem egyszerűen összeszakgatja vagy elégeti. A kedves leveleket csak a legbizalmasabb barátok mutogatják meg egymásnak. Az érdekes levelek közös mulatságra szolgáló, közös zsákmányt képeznek.

Minden színháznál van legalább egy-két karddosnok, a ki ügyesen tud másokat utánozni és karrikírozni.

Annál a színháznál, a melynek a falai közt kezdődött az elmesélendő esemény, B. bette volt a legügyesebb utánozó. A kivel csak egyszer beszélt is, azt a következő pillanatban olyan kedvesen, olyan szeretetreméltóan tudta tréfás alakjában bemutatni, hogy még maga a kigunyolt is kénytelen volt nevetni a saját rovasára. Babettenek rendkívül éles megfigyelő tehetsége rögtön észrevette a neveltségét. Különösen sikerülten tudta gunyolni az orrhangon beszélőket.

Ha a színháznál valaki érdekes levelet kapott, azt rendszeren Babettenek adta át, hogy az esti előadás alatt, felvonás közben olvassa fel. Mulass: nak rajta mások is, mert — mint említettük — ez érdekes levelek közös zsákmányt képeznek.

Az volt azután a hét országra szóló kaczagás, a mit a karddosnok, ez apró istennők serege végbevitt, mikor Babette valamelyik tágasabb öltözőben vagy a társalgó teremben a közöpre kiállva, olvasni kezdett.

Ha napközben kapta meg a felolvasandó levelet, rendszerint megbizta egyik-másik ismerősét,

e téren tovább is s ne maradjon el az izraelita sem. Bent a temp'omban, a paplakon, hivatalos könyveiben, családjában, háztartásában. érzületében és beszédjében legyen továbbra is és pedig határozottan magyar.

Az adminisztráció legyen továbbra is, a milyen, minden ízében magyar. Fejse ki a magyarságban a nemzetalkotó erőt.

Az iskola — és pedig egész körében — kezdve ott, hol e tekintetbeni hivatása legfontosabb, az óvodában, a gyermekkertekben, a kisd: dneve: ökb: ben (s főleg falun, mert ez volna a legbáthatósabb szer a gyógyításra) a földműves iskolákban, ipar: iskolákban és úgy felfelé mindenütt, a maga hatalmát a magyarság javára fejtsse ki.

A nemesség tartsa meg régi erényeit. — A polgárság haladjon a megkezdett uton; ipar, keres: kedés stb. álljon mind e szent feladat szolgálatába, s a társadalom ne veszítse el újabbkori legszebb dicsét, t. i. azt, hogy magyar szellemű s akkor a „magyarságot Sáros megyében terjesztő egyesület“ mely épen e cél, e szent cél tüzte ki léte feladatát, céljait, — megoldja feladatát! S ha elértük azt, hogy e tekintetben elmondható lesz rólunk: „ut omnes unum“, akkor büzkén várhatjuk azt, hogy a nemzet örömmel fog tekinteni Sáros megyére, — mert az hódított a magyars: nem z et j a v á r a!

Mivel azonban ez addig meg nem történhetik, míg mindnyájan nem buzgólkodunk e cél elérésében és míg mi ettől vagy attól el elkölözöttén álló egyes intézménytől, vagy intézményektől vájjuk csak az üdvöt, — azért mindenki köte: le z v e é r e z z e m a g á t e szent munkában részt venni. És ne kicsinyelje a maga körét, (hivatása körét), hiszen ha a maga körében mindenki betölti feladatát, — az egész körben be lesz az töltve.

Adjá Isten, hogy úgy legyen!

nehá többeket járjanak u'anna, hogy X. vagy Y. úr kincsoda-micsoda, mik az erényei, mik a hibái, milyen a kinézése, és főleg mik a furesaságai? Néhány jellemvonás, egy pár adat ismerete az emberrel elég volt neki arra, hogy képzeletében az embert maga elé állítsa és parodizálja.

A múlt év nyári estéjén különösen jó kedvében lehetett, mert ki nem fogyott a szellemesebbnél szellemesebb megjegyzésekből; finom ironiájának egész tárházát hozta felszínre.

A mint hallgatósága javában kaczagott, egy aranyhajú, szöke barátja lépett hozzá, — a kit különben a színháznál általában csak a kis Loreleynek neveztek, — s levelet adott át, kérve, hogy olvassa el.

Babette gyorsan átfutotta a levelet s azt válaszolta rá, hogy nem ismeri azt, a ki írta.

— Mindegy, annál érdekesebb lesz, ha ismeretlenül mutatod be. Különben én sem ismerem.

— Hölgyeim, — kezdé Babette, — egy ismeretlen s a siron túl is tartó szerelemre gerjedt ifjú epedő vágyának többé ellentálmí nem bírva, ismeretséget óhajt kötni a kis Loreleyval. Lesz szerencsém az érdekes ismeretlen bemutatni.

„Az imádó halovány arczú és szépen fésült szöke ifjú.”

Babette gyors igazítást tesz haján s a készen tartott pamacs-al fehérre lisztezi az arczát.

„Szemei nagyok, mint a birkái, de epedők s a czukker fényes kristálya alatt egészen kékbe játszik azok szürkés-savó színe.”

Az orriszpetőt felsapva Babette hunyorgatni kezd, mint a rövidlátók.

„Sokat költ, szűk pantallót és rövid felső kabátot visel, kecsin jár és vastag arany óráját gyakran nézegeti.” (Előránt egy hatalmas karirózsa reket, megnézi s viszi akasztja öve mellé.)

Babette ezután jobb lábát hanyagul előre vetve, eszményi állásba helyezkedik.

„A szépen fésült, halvány szöke ifjú különben így beszél.” (Babette felnyitja a levelet s dadogva, nyafogó orrhagyon olvasni kezd.)

— Kedves kisa-szony! Az Ői szépsége és elragadó kedvessége egészen elbájolt! Ifjú vagyok és vagyonos. Akar-e rendelkezni tőrczám és szívem felett? Ha igen, úgy a mai előadásra kegyeskedjék Ői és néhány meghitt barátja — a kivet Önnel együtt tiszteletteljes bizalommal hívok meg barátságos vacsorára, — egy-egy sárga rózsát tűzni a hajába abból a bokretából, a mit szerencsém lesz estére a színházhoz küldni. Jeleképes válaszát epedve várja örökké hiva Reöthy Leo.”

Felolvasás közben a ki-kitörő jókedvet csupán Balótnak egy-egy esenduet parancsoló szigorú tekintete volt képes megfékezni; de amint a nyafogó orrhag a szerelmes loagnak a nevét is köztudomásra juttatta, különböző szopránban viszatartathatatlant kitért a esengő kaczagás, meg sem szünet sokaig. Későbbben egy-egy pillanatra esendue ült a vidám zaj, de csak ismét és ismét megújult az.

— Hát téged mi lett kis Loreley? kiáltott Babette hitetlen, amint észrevette, hogy a megszólított nem nevet.

— Ti csak a mulatságra gondoltok, pedig én azt hittem, hogy tanácsot is adtok, miképen büntessem meg ezt a goromba sértést.

E pillanatban lépett be a kelles, óriási bo-rétát hozva a kis Loreleynek.

— Hordár hozta s azt mondotta, hogy a kisasszony tudja már, ki küldi.

A kardalosnok, mintha vezényszóra történt volna, nekiesetek a pompás bokretának s rövid idő alatt szétszedték egészen, hogy csak gyönyörű selyem tartója és nyele maradt meg.

A következő jelenésre mindnyájan sárga rózsát viseltek hajokban, csak a kis Loreley nem.

Másnap a kis Loreley dobozt kapott, a mit azonban felbontva, senkinek sem mutatott meg; tartalmát még kevésbé. A dobozban nagy értéket képviselő gyémánt collier volt.

A kardalosnok gyorsan elrejtette a drága ékszert, azután ijedt szemekkel nézett körül, nem látta-e valaki? Nem. A dobozban gondosan össze hajtogatott vonalas papir is volt az ajára téve. A kis Loreley kivette, kibontotta s ezeket olvasta róla:

„Számla. Egy gyémántos nyakékszer 500 frt. A számla ki van egyenlítve. Budapest 1883. július 2. Benedek Gábor ékszer-kereskedő.”

A tapasztalatlan leánynak csaknem megállott a lélekzete, amint ezt elolvasta; az 500 frtot olyan roppant nagy összegnek tartotta, hogy kétkedni kezdett, nem álmodik-e?

Majd gyanakodni kezdett, hogy nem lopta-e a pénzt, a ki ilyen drágaságot csak ugy odadob egy ismeretlen szegény kis leánynak.

Tudta, hogy barátjai kapnak ajándékokat, de azokat mind jó ismerős, mindenkinek a saját Ő-je adja; azonban ilyen drága ékszert még egyik barátja sem kapott.

Legálább ő nem tudott róla.

Alig várta, hogy Babett-tel találkozzék; attól kér majd tanácsot a teendőkre.

Még másik meglepetés is várt a kis Loreleyra. A színház felügyelő levelet hozott.

Öt darab százas bankjegy s a következő sorok voltak benne.

„Kedves kisasszony! Tegnap fájt a fejem, nem tudtam magamat helyesen kifejezni.

Úgy hiszem, ma érhetően szölok s remélem, Benedek Gábertól is megkaptam a bizonyoságot arról, hogy komoly ember vagyok.

Örökké hiva Reöthy Leo.”

A doboz felnyitása után a kis Loreleyt az ijedség s a felelem, — most már a bosszu után lihegő harag fogta el. Az előbb még halovány volt az arca, most már elragadóan kipirult.

Nem várta többé Babette-et, hanem lesietett az utcára, kocsiba ugrott és barátjához hajtott.

Estére már neki volt a legjobb kedve, dalolt, kaczagott, kötekedett s alig bírt maga-magával.

Társnői esodálkozva kérdezték, hogy mi lelte, s ő csaknem elárulta magát. Babette intó tekintetere azután odatapszotta két piros ajkára mind a két apró kezét, mintegy jelezni akarva, hogy erösen lezarta azt a megpattanú eseresznyt.

Nem szól semmit, meg se mukkan.

Másnap a színházi szolga esomagot vitt Reöthy Leonak. Az inas azt mondta neki, hogy ura faradán jött haza az éjjel s most alszik, hagyja őt a küldeményt, majd ő beviszi, ha esengetést hall. A szolga minden áron személyesen akarta átadni s mert másképen nem remélt célhoz érni, csaknem kiabálva kezdett beszélni, hogy zajt csapjon Erre azután csakugyan kihullaszék belőlről a esengetyű szava. Az inas besietett és visszatérve, bebo-csátotta a színházi szolgát.

Reöthy taradán, töröten feküdt az ágyon; szitkozódva, zsörtölődve azzal az öregápolónóvel, a ki gondosan rakosgatta a jeges borogatást a szeme felett levő hatalmas kék daganatra, a mi nyilván ütés nyoma.

Izmos ököl lehetett a melyik egyetlen ütésre ekkora bubot tudott növelni.

Leo csak akkor hagyta abba a zsörtölődést, a mikor megtudta, hogy az előtte álló egyen a színházi szolga s hogy Loreley küldte hozzá.

Öt fítot adott borraivalól, a mit a szolga átvéve sietett a szobán kívül kerülni.

Leo lazás izgatottsággal tépte fel a burkolatot és amultan nézte, a mint a esomágból az ismert gyémántos ékszer és több bankjegy hullott takaró-jára. Haragosan kiáltott fel, de azután hirtelen öröm kifejezése futott át szép, de erősen megviselt arczvonásain, mert levelet vett észre. Szemeihez tartotta, vérbeborult szemei azonban megtagadták a szolgálatot. Azokat a hajszálvona-u finom apró betűket nem bírta elolvasni. Odaadta az ápolónónek, a ki feltéve szemüvegét vontatott lassu hangon ezeket betűzén ki:

„Számla Reöthy Leo ur részére. Kaptam egy gyémántos colliert 500 frt és 500 frt készpénzt. Összesen tehát kaptam 1000 frtot. A colliert természetesen visszaadtam 500 frt, készpénzben 400 frtot. Berszolgáknak az ütlegetésért fizettem 100 frtot. Összesen tehát kiadtam 100 frtot. A számla ki van egyenlítve. Budapest 1883 július 3. Loreley.”

Két hó alig telt el az emlékezetes levél felolvasása óta, s a kis Loreley kifejtette, hogy megváltik a színházról; másnap már nem is jön fel.

Barátnői hiába fagattak, nem mondotta meg az okot.

Babette sas szemei pezi karika gyűrűt fedeztek fel a kis Loreley kezén.

A farsangon ment végbe a szöke szépség esküvője, s a ki oltárhoz vezette, az nem más mint Reöthy Leo.

A lakadalomra több kardalosnok is hivatalos volt, s mindannyian megegyeztek abban, hogy a valódi Reöthy Leo semmiben sem hasonlított ahoz, a kit Babette mutatott be nekik. A valódi, az delcező nőré-ü félfis szépség, érczes, bariton hanggal és fényes fekete szemekkel.

A távozásnál Babette nem álhatta meg, hogy oda ne sugja a boldogságtól sugárzó kis Loreleynek a maga és barátói véleményét:

— A számla most már csakugyan ki van egyenlítve.

A kocsiban aztán a mig az utat hazáig megtették, mindannyi külön-külön elgondolta magában, hogy miért is nem az ő nevére jött az a számla, a melyiknek ilyen a kiegyenlítése.

Különfelek.

Uj alapító tag. Ifj. Binó József 50 frtnak jegyzése mellett belépett a magyarosító-egylet alapító tagjainak sorába.

Óvodák javára. A közoktatási miniszterium a kis-szeben, berzeviczei és somosi kisedovodáknak 100 frtot s az eperjesi kiseduevelő-egyesületi gyermekkertnek 300 frtot utalványozott.

„Széchenyi-kör” márczius 8-iki felolvasó estélye. A mű-orban első helyen szavallat alott. Dessewffy Elek k. a. szavallta Vörösmarthy M. „A merengőhöz” című költeményét átgondoltan, helyes hanghordozással. Majd Kovácsy Mariska k. a. ült zongorához és játszott két magyar népdalt, nagy készütség-l, melyért a közönség élők tapsviharral tüntette ki. Az este tulajdonképeni tárgya Banosó Antal ur felolvasása volt a játékról. Megkülönbözteti a szórakoztató és a t-jörést okozó játékok (mint pl. a sakk.) Egyiket a művészetek, a másikat a tudomány kiinduló pontjává teszi. Majd átter a játék egy harmadik részére: a nyerészkedő, hazárd játékra. Az első a játéknak emberi, a második égi vagy isteni, a harmadik ördögi alakja. Az elsővel az ember a földön jár, a másik-

kal égbe száll, a harmadikkal a pokolba süllyed, A közönség a felolvasót megéljenzte.

A magyarosító egylet évi közgyűlése e hó 24-én d. u. 3 órakor a megyeház kis termében tartja. Tanácskozás tárgyai: A központi igazgató-választmány jelentése az egyesület eddigi működéséről. 2. Nuber Sándor egyesületi elnöknek lekötésnése folytán üresedésbe jött alelnöki s esetleg más üresedésbe jövő állomás választás urján való betöltése. 3. Vidéki körök alakítása iránti határozat s esetleg a vidéki körök elnökeinek megválasztása. 4. Az egyleti számadások és pénztár megvizsgálására felkért bizottság jelentése. 5. Számvizsgáló-bizottság kiküldése. 6. Az egyesület jövő évi költségvetése. 7. Egyes tagok részéről felhozandó indítványok tárgyalása. Kelt Eperjesen, 1884. évi márczius hó 12-én. Bánó József, egyesületi elnök.

A vöröskereszt-egylet előkészítő választmánya Mattyasovszky Tamás főispán ur elnöklete alatt megtartott ülésében azon inezidens folytán, hogy Eperjesen a főkegyelet már megalakult, elhatározta, hogy a szolgabírák, továbbá Bartfa és Kis-Szeben városok polgármesterei, a megye területén levő összes tagok névsorának közlése mellett felszólítandók, miszerint mind-egyikök a saját hatósága területén ily fiók-egylet alakítása iránt a kellő lépéseket tegyessék s a mely járásban illetve városban ily fiók-egylet alakult, az a megyei választmányba a maga részéről a tagok számaránya szerint képviselőket küldjön.

Herczegovinába. Mult hétfőn a reggeli hat órai vonattal egy 99 emberből álló katonai transport indult, Schlesinger főhadnagy vezénylete alatt Avtunácza. Tudvalevőleg ezredünk első zászlóaljja Avtunácza van dislokálva; az évente beálló fogyateknak — mely elboacsátások, halalozások következtében beáll — kiegészítésére, az itt már begyakorolt kontingensből szokott a megkivánt létszám leküldetni. A transport zenezsóval s az ezredessel élén vonult a helybéli indóházhoz, honnét Budapest, Trieszten, Raguzán, Trebinjén, Koritón át, rendeltetése helyére indítottatott.

Szegény körjegyzők. Mindenki tudja, hogy a körjegyző ama országos omnibusz, melybe vagy melyre minden ráfér. Főispán, alispán, szolgabíró, adófelügyelő, hadkiegészítő parancsnok, tanfelügyelő törvényték stb. mind rajta lovagol. Természetes, hogy annyi parancsoló ur parancsának egy fejjel, két kézzel és két labbal bajos eleget tenni s az ének rendes vége — birság. Így lett az egyenes adók összeírásának késedelmes betérszjesése miatt a ladoméri körjegyző 5 frtal, a berzeviczei 10 frttal, a zborói, szorocsin, szvidniuki és dubovai pedig egyenkint 25 frtal megbírságotva. A birságotlás a körjegyzők praemijuma.

A bártfai Krumpholziaum kisedovoda példás a maga nemében. Az eredetileg alig ötezer fítot tevő alap évek során át két ház megvétele mellett huszonhatezer frtra szaporodott fel. Az elmúlt évben 566 frttal neveltetett az intézet alapfőkéje, mely most már 26 185 frtot tesz a két házán kívül.

Statisztika. Gyógykezelteit a hivatalos városi és járási orvosok által február hóban 458 járó és 379 fekvő beteg, összesen 837 egyén, született a 3 város területén élve 30 fiu és 33 leány, meghalt 25 fi- és 26 nőnemű, és így a születési többlet 8 egyén.

Katona-szökevények letartóztatása. Szeginyák Mihály tüzér és Luxacs Kamestin honvéd, mult hó 20-án Amerikából haza jöven, letartóztatattak, mivel távollétök alatt a behívási parancsnok eleget nem tettek. Mindkettő a szolgabírói hivatalnak átadatott.

Rablógyilkos-kisérlet. Uglár Tamás ambrusfalvi lakos es Labos Mihály csiresei lakos Kis-Szeben felé együtt utazva, utóbbi előbbit hátulról nyakon ragadta s megfíjtani iparkodott. A már-már öntudatlan állapotban levőt egy közeledő utas menté meg a h-lal torkából. Tettes az arra czirkáló járőr által letartóztatva, a járásbírósnak át lett adva.

Lopás. Nagy-Sároson Vajkó János es-üréből ismeretlen tettesek a kerítésen történt esürzés után, mintegy 9 köböl búzát loptak el. A járőrnek sikerült a tetteseket Krankota János és Szoboly Andras nagy-sárosi lakosok személyében felismerni, letartóztatni és a kir. ügyészségnek átadni.

Gyujtogatás. Bolyár községben Horváth György községbíró es-ürje 900 frt erejéig, s ettől Mitró János es-ürje is 200 frt értékben leeggett. A felgyujtas elkövetésével alaposan gyanusított Germau Istvan ottani lakos letartóztatva, a járásbírósnak át lett adva.

Tolvaj satyra. Az eperjesi esendórlaktanyával szemben fekvő R chauszky-féle ház egyik földszinti lakásának külső ablakait ismeretlen tettesek ellopták. A tolvajok bizonyosan tudták, hogy a esendórség Eperjes városára nézve nem illetékes, a mennyiben a közrendészet a városi kapitányi hivatalhoz tartozik. Az lett volna az eredeti, ha a tolvajok a esendórlaktanya ablakait szedték volna ki.

Csikóvásárlás. Mivel a csikóvásárlás hat éven át igen üdvös intézménynek bizonyult, a földmívelési miniszterium ez idén is Eperjesen és pedig e hó 22-én fog nyilvános csikóvásárt tartani.

Berzevicze községben a ma-ha-tüdővész megszűnven, az ugyanott eirendelt vásártartási tilalom be lett szüntetve.

Felelős szerkesztő: Hedry Bertalan.

Kiadótulajdonos: Haltsch Lajos.

Valahára!!

Eredetlen tanulmány folytán végre sikerült Dr. Bendennek oly

hajkenőcsöt

előállítani, melyből teljes joggal elmondhatni, hogy megfelel valódi ezéjének. Aránylag rövid idő alatt teljes erős haját és szakált növeszt. A feltaláló jót áll a feltétlen eredményért.

Ára egy üvegnek 2 frt.

Az összeg előleges megküldése mellett eszupán a eltalálónál dr. Bendenél kapható, Prága, Salmgasse 7.

Eladó szántóföld.

Bertalovics István után maradt Bertalovics Anna birtokában levő Szidlovaczi dűlőben fekvő 2 holdas szántóföld 5-6 évre bérbeadó. Közelebbi feltételek: Duka Róbert ezredes urnál. 809 3-2

Szinney-Péchy Mária tulajdonát képező, Eperjesen a fűtczán fekvő házában f. 1884. évi április hó 1-től egy **utczai bolt** és ahhoz tartozó udvari lakás bérbeadó. Közelebbi értesítés a háztulajdonosnál. 803 3-3

788 5-4

ÁRVERÉSI HIRDETÉS.

A mislyei m. kir. közalapítv. ker. főtisztviség részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a curiatybei tanulmány alapítványi uradalom tulajdonát képező Sárosmege Mochnya község határában fekvő 221 hold kiterjedésű földbirtok a hozzá tartozó gazd. épületekkel együtt f. évi márczius 18-án délelőtt 10 órakor Alsó-Mislyén a főtisztvis irodában zárt ajánlati verseny útján, s ugyanekkor a mochnyai koresma és italméresi jog is, zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverés útján, előbbi 1884. évi okt. 1-től számítandó 9 évre, utóbbi 1884. évi okt. 1-től számítandó 3 évre, bérbe fog adatni.

A fent kitétt határnapig a mislyei főtisztviséghez beadandó zárt ajánlatok kizárólag magyar nyelven szerkesztendők s 50 kros bélyeggel látandók el. A földbirtok bonyújtandó zárt ajánlatokhoz 221 frt, az italméresi jogra bonyújtandóhoz pedig 30 frt bányatpénz esatolandó. A zárt ajánlatban az ígérendő bér betűvel és számmal tisztán kiírandó, továbbá kiteendő benne, hogy versenyző az árverési feltételeket — melyek a főtisztvis irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők — ismeri és elfogadja.

Utó, vagy a feltételektől eltérő ajánlatok el nem fogadhatók; az árverésben részt nem vehetnek: községek mint ilyenek, továbbá kiskorúak, végre az uradalomnál hátralebban lévő, vagy perben álló bérlők.

Mislyén, 1884. évi február hó 9-én.

Kir. közalapítv. ker. főtisztviség

1000 Gulden
derjenigen Dame, welche nach Gebrauch meiner **Sommersprossen-Salbe** sowohl die Sommersprossen, wie Leberflecken und Sonnenbrand, als auch jede, den Teint entstellende Färbung nicht verloren. Ein Tiegel 2 fl. 10 kr.

EPHILATORIE
zur gänzlichlichen Veriligung der **Haare im Gesicht, den Händen, Armen etc.**
Die Haare an unilobsamem Stellen zu veriligen, so dass selbe nicht wieder wachsen, ist bis heute ein schöner Wunsch gewesen, da kein Mittel befriedigte. „Aufsehen“ erregt daher mein Mittel, welches nicht nur die Haare veriligt, sondern auch den Nachwuchs verhindert, unsonst, als ich die volle Garantie für das Gelingen übernehme, indem ich mich verpflichte, im Falle des Nichtgelingens den vollen Betrag retour zu geben. Preis eines kl. Flacous 5 fl., eines gr. 10 fl. **Medicinischer Quarsand**, bestes Mittel zur Veriligung der Mieser I. Sebahtel 1 fl. 50 kr.

„BRASILIN“ HAARFÄRBE MITTEL
a. l. e. m. a. n. t. e.
Gült- und metallfrei, färbt jede beliebige Nuance von blond bis schwarz, echt und dauerhaft. Die mit „Brasilin“ gefärbten Haare sind vom natürlichen Haar nicht zu unterscheiden. Preis eines grossen Flacous 3 fl. — Versende gegen Nachnahme.

ROBERT FISCHER, Doctor der Chemie, Wien, I. Johannesgasse II. 791

Bérbe-adás.

A fűtczai 308. számú házban az alsó helyiségek — akár üzletnek, akár lakásnak — vagy egészben vagy részletekben

bérbe-adandók.

A feltételek Jelenik István háztulajdonosnál megtudhatók. 813 — 1

Édes anyám, ki már éltés asszony,
huzamosabb időn keresztül eszűzban szenvedett anélkül, hogy segélyre talált volna. Véletlenségből azonban egy házi-szer birtokába jutottam, mely nemesak nekem szerzett gyógyulást, hanem jó anyámat is gyorsan megszabadította a fájdalomtól. Hasonló bajban szenvedőknek hálából szívesen adok díjtalanul közelebbi utasítást.

Hilina M.,
805 4-3 Bács, I. Getreidemarkt 2.

A kávépiacz magas árainak daczára semmi áremelkedés.
ETTLINGER A. B., Hamburg,
világposta széküldés.

Ajánlja utávétt mellett általában ismert olasz valódi árúját, portomentes, franco csomagokban 5 kiló kávé vámfont o. é forintban.

Rio, finom erős	4.95
Cuba, zöld, erős	4.70
Ceylon, kékszöld, erős	5.10
Arany Jáva, legfinom-bb, gyöngé	5.20
Gyöngykávé, finom, zöld	5.95
Afrikai gyöngy Mocca, valódi nemes	4.45
Arabia Mocca, valódi nemes	7.00
Stambul kávé keverék	4.70
Congo-tea finom kifője	2.30
Souchong-tea finom	3.50
Családi tea, extraf.	4.00
Caviar 1-ső r. gyöngén sózott 4 ko. hordókban	7.50
Tengeri rák finom 8 doboz	4.05
Lazacz fris, főzve, 8 doboz	4.25
Sardinia á l'huile 1 1/2 doboz	4.70
Appetit-Sild pikans, 18 doboz	7.60
Angolina gelében finom, 8 doboz	4.20
Ökörnyelv 4-rébjé 1 1/2 kiló, 4 doboz	8.10
Sardella valódi brab 2 kiló tiralommal	7.50
Matjeshering finom 5 kilós hordókban	2.00
Apró halak fűstölve 2 kilós ládákban	2.50
J.maikal rum 1-ső r. 4 Liter	4.15

640 18-18

Orvosi bizonylatok

„MARGIT“
gyógyforrásról.

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között, — vegyi alkatrészeinek szerencsés összetétele kevés szabad szénsav, de gazdag, félig kötött szénsav tartalma

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásnak találta a légutak és gyomornyal-hátyáinak hurutos bántalmainál. A Seltersi-, Radeini-, Vichy-si, vizekkel különbözőbb esekélyebb szabadszénsav tartalmánál fogva, s azért vérzések lehetőségénél, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénsavanyusabb vizek fölött előnyvel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár, Rökus kórház igazgatója. Kiváló-n jó hatásának bizonyult a légző-, emésztő- és vizezőszervek hurutos bántalmainál oly annyira, hogy jelenleg rokonalkatu más ásványviz kórházunkban alig rendeltek, — esekély szabad szénsav tartalmánál fogva, oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a Seltersi-, Giesshübli-, Gleichenbergi-vizekkel használatra harározottan karos volna.

Dr. Navratel Imre egyet. tanár. Torok-, lége-, légeső- és borbetegségben igen jó, kiváló hatású pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával roko-i természetű gyomorhaj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár Gége-, tüdő-, gyomor, vizezőszervek hurutos bántalmait szüntegy oszlatja, mint a Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli, Előnye, hogy a betegek élvezettel isszák, s hogy sem bevéve, sem beléleg zve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértörölést.

Dr. Ketly Károly egyet. tanár. Légző-, emésztő-szervek hurutos bántalmainál jó eredménnyel alkalmaztam, Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli, vizek fölött kisebb szénsav tartalmánál fogva előnyvel bír.

Dr. Barbas Jozsef Rökus kórházi főorvos Légeső-, emésztő- és vizező-szervek hurutos bántalmainál bátran vers-nyez a külföldi sziké ges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek hurutos bántalmainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a Seltersi-, Giesshübli- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos. Összetétele és kellem s ízénél fogva ajánlható a légző és emésztő-szervek korállorotínál.

Ez időszertint Európa legelső és leglátogatottabb **tüdőbeteg kórházának** **Görbersdorf** a „Margit“-forrás gyógyhatárol. — Sok oldalu legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben „a Margit“-forrás gyógyviz alkalmazása által a **légutak idült hurutos bántalmainál** tapasztaltam, hivatva érzem magamat ezen bet geim által kedvesen fogsztott és jól türt gyógyvizet a **legsürgősebben** ajánlani.

Görbersdorf, 1879. márczius 18-án. **Dr. Römpler Tócor**

Borra! használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

Kizárólagos főraktár ÉDESKUTHYL magy. kir. udvari szállító-nál Budapestén.

Kapható azonkívül minden gyógyszertárban, fűszer-kereskedésben, szállodában és vendéglőben.

807. 12-1